

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies primus et secundus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1866

§. XXVIII. An Sanctus novam Regulam scripserit, et an ad ullam ex ante
scriptis ac nominatim Benedictinam observandam se suosque discipulos
adstrinxerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73889](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73889)

AUCTORE
C. B.

tamen bibliothecam coaggerant. Quo enim minus panis hujus copia materialis exuberant, tanto magis illo, qui non perit, sed in æternum permanet, cibo operose desudant. *Confirmat id deinde comitis Nivernensis exemplo, qui, cum argentea, quæ Cartusianis miserat, munera repudiata fuisse accepisset, Boum tergora et pergamena plurima eis transmisit, quæ pæne inevitabiliter ipsis (ad conscribendos consueudosque scilicet libros) necessaria esse cognovit. Cur porro summam diligentiam operamque in describendis libris ponerent, docet nos Guigo, in Consuetudinibus cap. 28 sic scribens: Libros, ...* tanquam sempiternum animarum nostrarum cibum, cautissime custodiri et studiosissime volumus fieri; ut, quia ore non possumus, Dei verbum manibus prædicemus. Quot enim libros scribimus, tot nobis veritatis præcones facere videmur. *Addi potest, partim etiam id fecisse illos, tum ut inopiæ suæ (pauperes enim vere erant, seque ipsos vel Pauperes vel Pauperes Christi, uti apud Cangium ad vocem Pauper videre est, appellabant) consulere, tum ne Ecclesiæ viderentur prorsus inutiles, hincque eorum institutum calumniandi ansam malevoli arriperent.*

§ XXVIII. An Sanctus novam Regulam scripserit, et an ad ullam ex antea scriptis ac nominatim Benedictinam observandam se suosque discipulos adstrinxerit.

Sanctus novam Regulam discipulis suis

Austeram admodum, quam Sanctus ejusque discipuli in Cartusia duxere, fuisse vitam, vel sola normæ, ad quam hanc exegerint, § præcedenti e Petro Venerabili proposita capita sufficienter ostendunt; verum quæri hic jam potest, primo quidem an hæc S. Bruno atque Regula quæpiam præscripta discipulis suis observanda injunxerit; deinde vero an hosce simul ac seipsum ad ullam ex antea scriptis, ac nominatim S. Benedicti Regulam obstrinxerit. *Innocentius de Masson in Opere, quod Ordinis Cartusiensis Annales inscripsit, lib. 1 cap. 5, num. 5 sic scribit: Nullam vivendi normam a sancto Brunone scriptam fuisse credimus: sed sancti illius Viri documenta et exempla erant illis quasi vivens Regula, quam adimplere et ad suos successores per exempla etiam ipsi transferre didicerant. Ipsam tamen eandem esse non dubitamus, quam postea R. Pater Guigo scriptis mandavit; nihilque in ejus Consuetudinibus reperiri credimus, quod quasi ab ore sancti Brunonis per discipulos, qui eum viderant et audierant, non didicerit. Vix enim ante quinque aut sex annos sanctus Bruno obierat, quando Guigo noster ad Ordinem venit. In istis ergo scriptis a R. Patre Guigone Consuetudinibus firmiter credendum est, sancti Brunonis mentem, documenta et dirigendi modum depingi et contineri, acsi propria ejus manu scripta fuissent. Quod eo facilius quisque sibi persuadet,*

debet, quo certior fieri debet, B. Landuinum, quem sanctus Bruno socii, ad eremum Cartusiæ revertentibus, præfecerat, viam longissimam arripuisse, ut ipsum Cartusiensis Instituti fundatorem, in eremo Calabriæ tunc degentem, adiret, cum eo de observantiis Cartusiensibus tractaturus, et ab ipsius ore auditorus, quid et qualiter in Cartusiana conversatione et vivendi modo esset a suis asseclis observandum. Primæ ergo Cartusianorum Constitutiones legi gratiæ non erant absimiles; nam potius scriptæ erant in tabulis cordis carnalibus, non littera, sed spiritu, quam in manuscriptis codicibus.

489 Ita Massonus, nullam a S. Brunone Regulam scriptam fuisse docens; qua sane in re non possum non ei assentiri, cum id a Sancto factum, a nulla hactenus scriptore sive recentiori sive antiquiori memoriæ proditum invenerim. Ast an nulli pariter Regulæ ex antea scriptis, nec nominatim Benedictinæ, sese suosque adstrinxit? Mabillonius in sæculi sæcū Benedictini partem secundam Præfatione num. 87 sic scribit: Nunc postulat locus, ut de prima Regula Cartusianorum agamus, quam sanctus Bruno eis præscripsit, antequam prima illius Ordinis Statuta a Guigone in scripta redigerentur. Hanc autem Regulam sancti Benedicti fuisse, multis constat argumentis. Primo Guigo ipse Statuta sua edidit ad mentem hujus Regulæ, ut docet inscriptio eorumdem Statutorum in codice Portarum, in quo illa habentur sub hoc titulo: « Statuta Guigonis Cartusiæ Prioris et aliorum Patrum » juxta Regulam sancti Benedicti. » Unde Guigo ipse in Præfatione sua hæc statuta scribere se distulisse ait, « quod vel in Epistolis beati Hieronymi, vel in Regula beati Benedicti seu in » ceteris scripturis authenticis, omnia pene, quæ » hic religiose, » inquit « agere consuevimus, » contineri credebamus. » Certe non aliam in capite xxii formulam professionis, quam Benedictinam proponit. Deinde Eugenius in privilegio, Cartusiæ Montis-Dei concessio, statuit, » ut Ordo monasticus secundum beati Benedicti » Regulam, normam quoque et Institutiones » fratrum Cartusiensium perpetuis ibi temporibus inviolabiliter conservetur. » Adhæc Paschalis II Lanvino Squillacii post sanctum Brunonem Priori indulget, ut in quadam ecclesiæ juris eremi, quæ apud Squillacium sita erat, monasterium constituat, « ut fratres, austeri- » tatem eremi ferre non valentes, juxta beati » Benedicti Regulam illic possint omnipotenti » Deo deservire: quam nimirum habitationem » per præpositum et decanum, » inquit, » gu- » bernari disponere præcipimus; sic tamen » ut eremi præpositus semper præferatur et » major habeatur, et sic ut idem monasterium » eremi dispositioni subjaceat, item ejusdem » loci præpositus et decanus subjiciatur magistro eremi. Data Lateranis VI Kal. Februarii. »

490 Ex quibus intelligitur, duplex illic Cartusiensium genus fuisse, anachoretarum et cœnobaritarum, ut apud Camaldulenses; et utrisque Priorem eremi præfuisse secundum Regulam sancti Benedicti, qui utrosque in Regula sua instituit. Hoc autem diploma intelligitur de monasterio Mentauri, quod Squillacio tribus millibus distabat, ut fusius in Annalibus nostris referemus, ubi utrorumque, scilicet anachoretarum et cœnobaritarum Squillacensium, constitutiones referemus. Denique Cartusienses ante

non scriptis. Argumenta, quibus, Sanctum se suosque

ad Regulam Benedictinam adstrinxisse, Mabillonius contendit,

A ante sancti Brunonis canonizationem sanctum Benedictum in sua confessione Patrem suum dicebant, retinenteque etiam nunc dispositionem Officii divini ex Regula sancti Benedicti, cujus festum sollempni pro more suo ritu semper observant. Ita haec Mabillonius contendens, S. Brunonem, qui ex dictis novam Regulam non condidit, particularem tamen Regulam suis praescripsisse, seu se discipulosque suos uni cuidam particulari Regulae adstrinxisse, hancque S. Benedicti Regulam fuisse. Verum anne argumenta, quae in medium adducit, rem plane evincunt? Id equidem non puto; imo vero ex hisce, quae Guigo in Praefatione, conscriptis a sese Cartusiae Consuetudinibus seu statutis praemissa, suppeditat, quaeque Mabillonius pro se laudat, sequentibus verbis, A quo negotio (conscribendis nempe Cartusiae Consuetudinibus) rationabilibus, ut putamus, de causis diu dissimulavimus, videlicet quod vel in Epistolis beati Hieronymi, vel in Regula beati Benedicti, seu in caeteris scripturis authenticis omnia pene, quae hic (in Cartusianimirum) religiose agere consuevimus, contineri credebamur, consecrarium potius videtur, ut nulli prorsus particulari Regulae S. Bruno sese suosque adstrinxerit.

quae a Guigone
nis verbis
repetit, et ipsi
officit,

B 491 Audi, qui Massonus in Opere, quod Ordinis Cartusienensis Annales inscripsit, verba illa commentetur. Hinc (e recitatis nempe Guigonis verbis) patet, inquit, libertas, qua S. Bruno et successores ejus voluerunt propositum et modum sibi vivendi eligere, et componere, prout spiritus et prudentia suggererent, et non se adstringere ad illas Regulas seu constitutiones specificas, quae in variis Ordinibus monasticis sive in Oriente sive in Occidente jam dudum fuerant conditae. Nihil sibi elegit S. Bruno pro vivendi modo, quod non esset sanctorum Hieronymi, Benedicti et aliorum scriptis laudatum, sed non ideo illorum Regulas se addixit, quamvis inde veluti spiritualis apis collegerit, unde mel et ceram propriam componeret. Non ergo improperari potest sui Institutii professoribus, quod has vel illas sanctorum sive Antonii, sive Climaci sive Benedicti sive Bernardi aut veterum Orientalium Patrum instituta et praxes non sequantur, quia sui propositi non sunt, nec illas servandas sibi elegerunt. Sane, cum Guigo verbis recitatis doceat, non in sola S. Benedicti Regula, sed vel in S. Hieronymi Epistolis, vel in S. Benedicti Regula vel denique in scriptis aliis, quod ad tempus usque, quo scribebat, in Cartusia religiose agi solitum fuisset, contineri, satis utique indicat, fuisse tunc Cartusianos non uni S. Benedicti Regulae observandae obstrictos, sed ea secutos esse optima vivendi instituta, quae sive apud S. Hieronymum, aut Benedictum, sive apud alios quoscumque sanctos Patres ei vitae generi, quod amplexi erant, magis existimabant idonea; ut Annalium Cartusienensium libri quarti haecenus non vulgati auctor anonymus merito contendat, S. Brunonem ejusque discipulos numquam sese determinatae alicui ex monasticis Regulis adstrinxisse, sed pro arbitrio accepisse ex antiquorum tum scriptis, tum exemplis, quod vitae eremiticae perfectioni accomodatam videretur.

nec quae, vel
e codicis Por-
tarum titulo,

C 462 At vero ait verbis proxime recitatis Mabillonius, condita a Guigone statuta in codice Portarum hunc praefertur titulum: Statuta Guigonis Cartusiae Prioris et aliorum Patrum juxta Regulam sancti Benedicti. Primum hoc est, quod pro opinione sua is scriptor adducit, argumen-

tum. Verum praefertur, ut inquit, hunc in codice illo titulum Guigonis Statuta, hinc tamen, ut vult, consequens non est, ut haec ad Regulae Benedictinae mentem Guigo exegerit. Cum enim titulus ille ipsummet, ut apparet, Guigonem non habeat auctorem, fieri potest, ut ab aliquo, qui, qua ratione Guigo statuta sua condidisset, minus habebat compertum, praefato codici fuerit adscriptus. Ut sit, ad solius Regulae Benedictinae mentem Statuta sua non exegisse seu condidisse Guigonem, ipsemet in Praefatione, quam hisce praefecit, non obscure indicat. Ait enim, sese, non nova seu praecipua seu statuta, sed Consuetudines scriptis mandare, id est, quae agi tunc solerent in Cartusia; quare, cum haec, uti ipsemet verbis supra huc transcriptis indicat, non in sola S. Benedicti Regula, sed vel in hac, vel in Epistolis beati Hieronymi, vel in aliis scripturis authenticis contineantur, consequens fit, ut Guigo Statuta sua ad solam S. Benedicti Regulam non exegerit, ac proin, ut ad hanc unice servandam se suosque sequaces non adstrinxerint S. Bruno ejusque discipuli. Nec Sanctum ejusque discipulos sese uni S. Benedicti Regulae adstrinxisse, evincit, quod Mabillonius etiam laudat, privilegium, Cartusiae Montis-Dei ab Eugenio III concessum.

AUCTORE
C. B.

D 495 Hoc enim Pontifex statuit, ut ibidem Ordo monasticus inviolabiliter servetur non tantum secundum beati Benedicti Regulam, sed etiam secundum normam et institutiones fratrum Cartusienensium; ut proinde Privilegii illius Pontificii vi in Montis-Dei monasterio non una, imo ne tota quidem S. Benedicti Regula fuerit observanda, sed ex dumtaxat hujus partes, quae cum particularibus Cartusienensium institutionibus convenirent; ex eo autem, quod aliqua Regulae Benedictinae instituta a S. Brunone ejusque discipulis horumve sequacibus adoptata fuerint atque observata, consequens non est, ut ad unam ac totam illam Regulam observandam sese S. Bruno ejusque discipuli voluerint obstringere. Hinc pro opinione sua Mabillonius nihil posset conficere, etsi etiam ei, quod praeterea in argumentum adducit, tantisper daremus, Cartusianos hodieque Divini Officii dispositionem retinere ex Regula S. Benedicti. Verum ne hoc quidem veritati exacte videtur consonum. Etenim Massonus in Opere, quod Ordinis Cartusienensis Annales inscripsit, in hac Statutorum Guigonis verba: In quo (Officio divino nimirum) cum caeteris monachis multum, maxime in Psalmodia Regulari, concordantes inveniuntur, ita commentatur: Non dicit, « In totum, » quia revera in componendo divino Officio Cartusiano ritus quidem monasticus in duodecim psalmis, tribus Canticis et XII Lectionibus et aliis similibus assumptus est, sed non pauca etiam ei adjuncta fuerunt ex ritibus tum ecclesiae Lugdunensis, tum Gratianopolitanae, in cujus diocesi sita est Cartusia, ut probari potest ex antiquis Missalibus ecclesiae Gratianopolitanae et modo celebrandi Missam tunc ibi usitato, quae in nostris ad unguem fere referuntur; itemque ex veteribus Antiphonariis et precibus, quae ab ecclesia Lugdunensi in nostrum usum constat fuisse transumpta.

vel ex Eugenio
III privilegio,
vel ex
Divini,

E 494 Cartusianus anonymus, Annalium Ordinis sui libri quarti haecenus non vulgati auctor, in auctiori hujus Operis sui exemplari, quod penes me non exstat, quodque Cartusiae Vallis-Dei est, nonnulla etiam huc spectantia pag. 36 suppeditat. Verba, quibus id facit, Cartusianus Parisiensis supra adhuc laudatus, qui illud, ut

quae in usu
apud Cartu-
sianos est,
Officii dispo-
sitione,

nisi

AUCTORE
C. B.

mihī ipsemet significavit, ad manum habet, quique suum nomen subicere omnibus modis vult, describere, necumque communicare pro summa sua humanitate est dignatus. Sunt autem hæc: Sanctum Benedictum, cœnobiticæ vitæ in partibus Occidentalibus instauratorem, ab ipsius Ordinis incunabulis nostri venerati sunt, ejus festum præ cæteris solemne semper colentes, ut ex Consuetudinibus Guigonis videre est. Nec immerito, cum ex ejus Regula cœnobiticæ vitæ accommoda quædam deprompserint maxime ea, quæ circa Divinum Officium versantur. Unde Robertus de Monte, in Tractatu de abbatibus et abbatibus de origine Cartusienſium agens, ait: « Instituta vero nocturni et diurni Officii » secundum Regulam sancti Benedicti persolvunt. » Et noster Guigo in Prologo suarum Consuetudinum dicit, « quod in Divino Officio » cum cæteris monachis multum, maxime in » Psalmodia Regulari, concordēs inveniantur. » Non tamen ita stricte ritus sancti Benedicti observamus, quin in quibusdam discrepemus ab eis, maxime circa cœremonias tum Missæ, tum divini Officii, circa Lectiones Matutinarum, preces Horarum, Cantus, Hymnos, et alia hujusmodi, quæ partim recenset Cardinalis Bona. Ita ille, simul etiam suggerens, cur Cartusiani solemne semper habuerint S. Benedicti festum, quod scilicet, non quidem solam ac totam sancti hujus monachorum patris Regulam, sed aliquot saltem ex hac capita Ordinis sui seu Statutis seu Consuetudinibus adscripsissent. Atque hinc factum etiam esse potest, ut Cartusiani ante S. Brunonis canonizationem S. Benedictum in sua confessione Patrem suum dixerint; ut proinde hinc etiam, S. Benedicti Regulam a S. Brunone primis Cartusienſibus fuisse præscriptam, neutiquam evincat Mabillonius.

vel denique
e professionis
formula, aut
Paschalis III
privilegio ducit, rem
evincunt,

493 Nec id porro etiam evincit duobus aliis hic adhuc discutiendis argumentis, quorum alterum a privilegio, per Paschalem II Lanvino, Squillacii post S. Brunonem Priori concessio, alterum a professionis formula, apud Cartusianos usurpata, repetitur. Quis enim ex eo, quod hæc eadem sit, quæ Benedictinorum, merito concludendum putet, Regulam, quæ horum est, Cartusianorum pariter esse? Professionis formula eadem fere est quantum ad substantiam in plerisque, nec dicam in omnibus, religiosis Ordinibus, nec propterea tamen horum omnium eadem pariter est quantum ad substantiam Regula. Nec refert, professionis formulam tum Cartusianorum, tum Benedictinorum iisdem plane verbis concipi. Ut enim ex eo, quod quæpiam Regula Benedictinæ statuta verbotenus etiam in Cartusianorum Regulam sint illata, consequens secundum jam dicta non est, ut hanc totam ac solam primis Cartusianis observandam S. Bruno præscriperit, ita nec hoc, ut consideranti patebit, consecrarium esse potest ex eo, quod, quibus verbis apud Benedictinos professionis formula concipitur, iisdem etiam hanc sibi usurpandam Cartusiani acceperint. Quod modo ad Privilegium, a Paschale II Lanvino concessum pertinet, unice in hoc agitur de particulari monasterio Mentauri, a Lanvino, Pontifice indulgente, tribus a Squillacio milliaribus erecto, in quo, qui vitæ eremiticæ idonei non erant, vivendi modum, a Cartusianorum reliquorum vivendi modo diversum, tenuerunt; quare, etsi etiam novis monasterii illius incolis solam et integram S. Benedicti Regulam diserte fuisse præ-

scriptam tantisper daremus, consecrarium inde nondum foret, ut hæc pariter primis Cartusienſibus a S. Brunone fuerit præscripta. Atque ita modo nullo prorsus ex argumentis, quibus Benedictinæ Regulæ Cartusienſes a S. Brunone fuisse adstrictos, Mabillonius contendit, evictum id utcumque dari, ex omnibus jam dictis satis liquet.

496 Et vero, ut meam modo hac in re aperte dicam sententiam, Sanctum nostrum nec se, nec suos ad solam ac totam S. Benedicti Regulam observandam obstrinxisse, vel ex eo palam est, quod, quæcumque observanda sibi suisque imposuit, regere ipsa observavit, ea fere omnia in Consuetudinibus Guigo scripto expresserit, multumque absit, ut hæc solam ac totam Benedictinam Regulam comprehendant. Vidit id tandem, quantum opinor, Mabillonius, hincque a priori opinione non nihil deflectens, Brunonem dumtaxat S. Benedicti Regulam, quatenus anachoretarum ferebat institutum, sibi suisque sectandam proposuisse, *Annal. Bened. lib. LXVI, num 63 scripsit.*

Verum ne hoc quidem, uti ex jam dictis ac porro dicendis pronum est colligere, supra adducta e scriptore illo, quem tamen hic Veterum Script. tom. VI in Præfat. num. 52 Martenus sequitur, argumenta evincunt. Ast contra, speciale quoddam vitæ genus S. Brunonem ejusque sequaces assumpsisse, seu speciali cuidam Regula, quæ et a Benedictina et ab aliis quibuscumque ante conditis esset diversa, sese adstrinxisse, merito contendit Cartusianus anonymus, *Annalium Cartusienſium libri quarti hæcenus non vulgati auctor, ita hujus lucubrationis suæ, ut Cartusianus Parisiensis num. 494 iterum laudatus me etiam docuit, loco ibidem citato scribens: Hæftenus...* libro primo Disquisitionum monasticarum, tractatu nono de Regulis, duodecimo seculiscriptis, disquisitione quarta Statuta nostra, quæ vere dici Regulam fatetur, a Regula sancti Benedicti distinguit. Et tractatu secundo libri secundi, disquisitione quinta de Cartusienſibus loquitur, tanquam diversis ab Ordine Benedictino: « Ut eos omittam, » inquit, « qui sub S. Benedicti » Regula Deo serviunt (qui potius unius Ordinis » variæ Congregationes, quam distincti Ordines » censendi sunt) Ordo Cartusianus plurima a » S. Benedicto mutuatus est etc. » Quibus verbis aperte innuit, Cartusienſes, etsi plurima a sancto Benedicto mutuati sint, non tamen sub ejus Regula Deo servire. Et revera tractatu sexto ejusdem libri, disquisitione quarta recensens Ordines, Benedictinam Regulam profitentes, nullam facit mentionem Cartusienſium.

497 Idem censuit ante ducentos annos sanctus Antoninus, ita (*part. nimirum ii hist., tit. 13, cap. 14*) scribens: « Post Benedictum omnes » monachi Occidentis militant sub Regula beati » Benedicti et ipsum habent in patrem, exceptis Cartusienſibus, qui habent speciales suas » Constitutiones. » Et revera cum Guigo, primus legifer noster, dicat loco citato: « In Epistolis B. Hieronymi vel in Regula B. Benedicti seu in cæteris scripturis authenticis omnia » pene, quæ in Cartusia religiose agere consuevimus, contineri, » his verbis satis aperte innuit, Cartusienſes sibi aliquam specialem vivendi normam præscripsisse, a cæteris Regulis diversam. Quam ob rem Franciscus a Puteo, explicans illud Raynaldi nostri statutum, quo prohibetur, ne professi in Ordine Cisterciensium et consimilium, ad nos transeuntes, possint habere

Cartusiano-
que anonymo,
speciale quod-
dam vitæ ge-
nus

E

F

S. Brunonem
ejusque socios
esse secutos
asserenti,

A bere aliquam obedientiam, declarat, quod per illud verbum *CONSILIUM* intelligantur monachi omnes, qui militant sub Regula sancti Benedicti. Quis non videat, nostrum Puteanum tacite Cartusiensem a cæteris sancti Benedicti monachis distinguere, tamquam alteri Regulæ subditos. Noster Boso scribens contra eos, qui dicunt, Ordinem Cartusiensem non habere Regulam, agnoscit quidem, Statuta nostra ex diversis sanctorum Patrum scriptis composita esse, « patet » namque, » inquit, « in eisdem Statutis, quod » illa, quæ ibi scripta sunt, aut sunt de Regula » B. Benedicti, aut de Epistolis B. Hieronymi, » aut de Collationibus Patrum seu de Vitis Patrum vel etiam de libris Cassiani, et aliorum » sanctorum doctorum Ecclesiæ. » Deinde multas recenset Regulas, subditque : « Sed Ordo » Cartusiensis nullam potuit assumere de his » prædictis, quia omnes prædictæ Regulæ sunt » vel fuerunt de vita communi et cœnobitica » instituta; de vita vero eremitica invenitur Regula laudabilis et devota, a Petro Damiano » stylo eloquentissimo edita et digesta, sed nec » illam potuerunt, et noluerunt Cartusienenses » assumere, quia vita Cartusiensium, ut supra ostensum est, quamvis a majori et digniori » parte sit eremitica iudicanda, tamen est composita ex solitaria et communi.

B
assentiendum
concluditur.

498 » Et ideo omnino oportuit, cum nulla prius esset talis Religio, quod sibi facerent Regulam specialem. Quia secundum Regulas supra dictas beati Augustini, Benedicti et aliorum supra scriptorum monachi vel canonici simul habitare debent, simul comedere, simul dormire et sic de singulis, sicut exigit vita cœnobitica et communis. Cartusienenses ergo, qui pro majori parte anachoreticam vitam ducunt, et soli frequenter comedunt et soli dormiunt, sic superius est ostensum, non potuerunt sumere aliquam Regulam de prædictis. Sed sibi novam, sanctam et rationabilem ediderunt, Sancto Spiritu inspirante, quam, eodem Spiritu operante, sancta Romana Ecclesia ex certa scientia perfectissime confirmavit, ut alibi probabimus. » Ex his et aliis, quæ diximus supra, patet, Cartusienenses speciale quoddam vitæ monasticæ genus assumpsisse, ac proinde Ordinem, ab aliis Ordinibus diversum, constituere in Ecclesia Dei. *Ita hæcenus Cartusianus anonymus laudatus, e rationibus, tum quas e Bosone ipsis hujus verbis recenset, tum quas aliunde repetit, contendens, Regulam, a Regulis omnibus antecedentibus diversam, Cartusianos ac proin S. Brunonem, qui hos illam suo exemplo vivendique modo docuerat, sibi servandam statuisse. Et vero cum, ut Boso ait, Cartusianorum vitæ ratio partim eremitica, partim cœnobitica sit, nec ulla e Regulis, ante S. Brunonis ætatem conscriptis, hujusmodi vitæ generi foret accommodata, aliam sane, quæ hac prærogativa gauderet, sibi suisque sequacibus præscribere seu hisce exemplo suo effingere, necesse habere Sanctus noster primique ejus discipuli, idque proinde, ut verbis recitatis Annalium Cartusiensium auctor anonymus contendit, re etiam vera fecisse existimandi sunt; quod cum præterea ex aliis etiam supra dictis satis manifestum appareat, finem rei hujus discussioni impono.*

§XXIX. An Victor III Papa Cartusiensem Ordinem approbarit, et qui Sanctus Hugonem Gratianopolitanum episcopum sui reverentem habuerit Cartusiæque eremum sibi donari impetrarit.

Gaufredo, Vosiensis Priori, qui, ut supra docui, *E visione, quam Victori III Papæ visionem, qua hic Dominum, in Cartusiæ eremo habitaculum sibi construendum, viderit, divinitus oblatam refert, in metrica, quam adornavit, Sancti nostri Vita fidem adhibuit Zacharias Benedictus, hincque, visionem illam a Deo, qui nihil facit frustra, Victori indubie, non quidem adhuc monacho, ut Gaufredus ait, sed jam Papæ, quo ex hac factam a Sancto Cartusiæ fundationem Dei opus esse intelligeret, itaque ad hanc Apostolica auctoritate confirmandam moveretur, oblatam fuisse, ratus, fuisse reipsa abs illo Cartusiæ fundationem confirmatam, in animum induxit, ut sequentes, quibus rem hanc canit, versus fidem faciunt.*

Septimus excelsis titulis in sede Latina Gregorius residens orbis retinebat habenas; Quo moriente, habuit Petri moderamina Victor,

Isque ad olympiacos tum forte aspexit in axes,

Felicesque choros vidit splendore corusco
Sedibus e sanctis lætum associare Tonantem:
Qui Cartusiacos pergens invisere colles,
Hi sibi fundabant dignas in cotibus ædes.
Obstupuit, montes illos et clima notavit,
Cursoremque illuc celerem celerisque tabellas

Misit, et Hugoni visa hæc miracula scripsit.
Hugo admiratus, quodcumque evenerat illo
Tempore rescripsit, quæve in confinibus illis
Egerat Omnipotens, calamo dat nota volanti,
Doctorem et senos comites a turbine mundi
Conversos, septem stellarum lumina, nec non

Ordinis incepti seriem, strictumque rigorem.
500 Nuncius abscessit, Latiamque rediit ad urbem.

Maximus ut Pastor cepit nova nuncia, gaudens

Convocat extemplo patres, sanctumque senatum,

Quos Romana facit sublimes purpura, pandit
Omne, quod acciderat, factum, et divinitus auctum

Confirmavit opus votis concordibus aulae,
Divinisque illud, confecto grammate, donis
Munivit, variisque effecit dotibus almum,
Servanturque notis signata bifrontibus æra.
Hic fuit ante gradum supremi culminis abbas
Montis Oliviferi, cui nomen ab urbe Casinas,
Quæ fuit Aneadum celebrata colonia quondam.

Hoc et idem plures summi fecere parentes,
Qui

ADCTORE
C. B.

E visione,
quam Victori
III Papæ di-
vinitus obla-
tam, credidit,

E

F

fuisse abs hoc
Cartusiæ fun-
dationem con-
firmatam,